

Begroting 2023

Uitdagende tijden

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2023. Een begroting met een negatief resultaat van € 1 miljoen. Dit negatieve resultaat is het gevolg van de stijgende energielasten en het doorschuiven van een deel van de NPO middelen naar 2023.

Stijgende energieprijzen
Net als vele andere organisaties ondervindt ook Proloog de gevolgen van de alsmaar stijgende energieprijzen. De energiekosten hebben hierdoor een onwenselijk hoog effect op het begrote resultaat over 2023 en de jaren daarna. De hogere energieprijzen worden niet alleen veroorzaakt door stijgende tarieven van gas en elektra. Ook de hogere leveringstarieven zijn reden tot zorg, alsmede de beëindiging van de tijdelijke BTW verlaging naar 9% per 1 januari 2023.

Begin december berichtte het ministerie van Onderwijs dat het onderwijs voor een bedrag van in totaal € 375 miljoen zal worden gecompenseerd voor deze hogere energiekosten. Helaas is nog onduidelijk hoeveel compensatie wij daadwerkelijk zullen ontvangen.

Extra middelen
In 2021 en 2022 heeft Proloog extra tijdelijke NPO middelen ontvangen om de opgelopen achterstanden door corona in te lopen. We hebben ons ingespannen om deze middelen op een verantwoorde wijze in te zetten; daarbij hebben we er bewust voor gekozen een deel van de gelden door te schuiven naar 2023. Het gevolg daarvan is een incidentele extra uitgave van € 628.000 voor 2023.

In november 2022 is bekend geworden dat Proloog in 2023 een bedrag van € 1 miljoen aan extra subsidie ontvangt in het kader van de subsidieregeling verbetering basisvaardigheden. We zijn blij met dit bedrag waarmee we onze ambitie om kwalitatief goed onderwijs te geven, kunnen blijven waarborgen.

Goed onderwijs
Proloog staat voor kwalitatief goed onderwijs. Van onze scholen scoren 22 van de 23 scholen voldoende naar inspectiemaatstaven; één school hopen wij in 2023 weer op voldoende niveau te krijgen. Maar onze ambitie rijkt verder. Dit schooljaar zullen we tenminste twee scholen voordragen voor het predicaat ‘goed’. Deze waardering kunnen scholen krijgen die niet alleen voldoen aan de eisen van de Inspectie maar ook hun eigen, aanvullende ambities realiseren. We streven ernaar dat steeds meer van onze scholen aan het predicaat ‘goed’ voldoen.

Nieuwe strategische agenda
In 2022 hebben we gewerkt aan een nieuw koersplan voor de periode 2023-2027. We hebben, samen met de directeuren, schoolteams en staf, thema’s benoemd waar we ons de komende vier jaren op willen richten. We blijven ons, vanzelfsprekend, inzetten voor goed onderwijs en de bijbehorende kwaliteitszorg. Daarnaast focussen we op het verminderen van kansenongelijkheid door extra leer- en ontwikkeltijd aan te bieden en zetten we ons in voor het inclusiever maken van onze IKC’s/scholen waarmee we tevens de ouder- en leerlingenbetrokkenheid willen vergroten. De in het koersplan opgenomen thema’s bieden houvast en geven focus in de steeds sneller veranderende omgeving waarin we ons onderwijs vorm moeten geven.

Leeuwarden Oost
Met de ondertekening van het convenant 'Leeuwarden Oost' hebben we ons gecommitteerd aan de ambitie om de komende 20 jaar samen te werken met organisaties in onderwijs, kinderopvang, woningbouw, zorg, welzijn, cultuur, arbeidsmarkt en de gemeente Leeuwarden. Samen willen we meer toekomstperspectief bieden aan de nieuwe generatie in dit deel van Leeuwarden. Een van de concrete uitwerkingen is de uitbreiding van de leer- en ontwikkeltijd middels de zogenoemde rijke schooldag. Samen met PCBO Leeuwarden e.o., BMS, SKF, Sinne kinderopvang en de gemeente Leeuwarden hebben we ons aangemeld bij het ministerie als voorloper in de regeling 'School en omgeving'. De komende jaren ontvangen we subsidie om de uitbreiding van onderwijstijd mogelijk te maken op elf IKC 's, waarvan zeven van Proloog. Als penvoerder zijn wij trekker van dit project.

Kansen voor Kinderen 2.0
Ook heeft Proloog zich - in samenwerking met de kinderopvang organisaties SKF en Sinne en de gemeente Leeuwarden - verbonden aan de doorontwikkeling van zeven IKC's tot een IKC plus. Aan deze zeven IKC' s worden orthopedagogen en jeugdondersteuners verbonden met de bedoeling een brugfunctie tussen school-thuis en eventuele jeugdzorg te vervullen. De komende jaren wordt bovendien ingezet op de IKC-ontwikkeling van onze scholen in de dorpen Grou, Reduzum, Wergea, Warten en Jirnsum.

Nieuwe gebouwen
In 2022 is de verbouw van de Oldenije afgerond. Dit project, dat een voorbereidingstijd heeft gekend van zo'n 25 jaar, resulteert in een prachtig vormgegeven, duurzaam, nieuw schoolgebouw in het hart van de binnenstad. In 2023 gaan we aan de slag met de nieuwbouwlocatie voor de Prof. Wassenberghskoalle in Lekkum en de uitbreiding en verbouwing van de Pionier in Techum. Daarnaast zijn we een onderzoek gestart hoe we onze andere schoolgebouwen kunnen verduurzamen.

Krapte op de arbeidsmarkt
Gelukkig is het tot nog toe gelukt voldoende medewerkers te vinden voor de bemensing van onze scholen. Toch merken we dat de spoeling dunner wordt; met name om voldoende invalkrachten beschikbaar te hebben. Het wordt steeds belangrijker om als bestuur vroegtijdig te anticiperen op dit arbeidsmarktvraagstuk. Daarom gaan we in 2023 verder met het vormgeven van ons strategisch personeelsbeleid. Daarbij staat de vraag centraal hoe we als werkgever aantrekkelijk blijven voor ons bestaand personeel en een aantrekkelijke partner worden voor toekomstige medewerkers. Net als de vraag hoe we door ons onderwijs anders te organiseren, eventuele personeelstekorten op kunnen vangen en ons personeel vitaal kunnen houden. Vanzelfsprekend met behoud van kwaliteit van onderwijs.

Kortom, 2023 belooft een uitdagend jaar te worden.

Leeuwarden, 5 december 2022

Arjette de Pree,
College van Bestuur Proloog

Inhoudsopgave

Begroting 2023 ____ **5**

Een begroting 2023 met een negatief resultaat van € 1.000 ... 6

Vergelijking ten opzichte van begroting 2022 ... 7

Kredietfaciliteit ... 12

Investeringen ... 12

Meerjarenperspectief 2023-2028 ... 13

Kengetallen ... 19

Aantal leerlingen per 1 februari en 1 oktober 2022 ... 21

Doelen voor 2023 ... 23

Risicoparagraaf ____ **24**

Modernisering participatiefonds per 1 augustus 2022 ... 25

Toename van de personele risico's en verplichtingen (WNRA, WAB, WGA, ZW) ... 26

Stijgende grondstof- en energieprijzen en tekort aan (bouw)materialen ... 27

Ondertekening ____ **28**

2023 Begroting

Een begroting 2023 met een negatief resultaat van € 1.000

Voor zover niet vermeld zijn alle bedragen in deze begroting x € 1.000,- weergegeven.

x € 1.000,-	**Begroting 2023**	**Begroting 2022**	**Verschil begroting 2023-2022**
Rijksbijdragen	30.686	27.619	3.067
Overige overheidsbijdragen	419	312	107
Overige baten	619	803	-184
TOTALE BATEN	**31.725**	**28.735**	**2.990**
Personele lasten	25.623	22.647	-2.976
Afschrijvingen	932	936	4
Huisvestingslasten	3.233	2.214	-1.019
Overige instellingslasten	2.928	2.889	-40
TOTALE LASTEN	**32.717**	**28.686**	**-4.031**
Financiële baten en lasten	-8	-13	4
TOTAAL RESULTAAT	**-1.000**	**36**	**-1.037**
Waarvan			
Eenmalige aanvullende kosten NPO 22-23	-628		
Stijging energielasten	-750		
Genormaliseerd resultaat	**378**		

Vergelijking ten opzichte van begroting 2022

Het begrote resultaat over 2023 is € 1.640 lager in vergelijking met de begroting van 2022. De **Rijksbijdrage OCW** is voor de begroting 2022 € 3.067 hoger dan de begroting 2022. Vanaf 2023 is er sprake van een vereenvoudiging van de bekostiging.

Doel: bekostiging duidelijker, eenvoudiger en voorspelbaarder
Met de wet wil het kabinet de bekostiging voor scholen in het basisonderwijs en speciaal onderwijs:

- Duidelijker maken: Scholen krijgen 1 basisbedrag per leerling en per school. Zij krijgen niet langer aparte budgetten voor personeel en materieel. Leermiddelen en onderhoud van de gebouwen zijn voorbeelden van materieel.
- Eenvoudiger maken: De 130 rekenregels gaan naar ongeveer 30 regels. Dat maakt de berekening en de verdeling van het geld eenvoudiger voor de scholen. Ook wordt het voor de medezeggenschapsraad of de Raad van Toezicht van de school eenvoudiger om de bekostiging te controleren.
- Beter voorspelbaar maken: De bekostiging wordt per kalenderjaar (in plaats van schooljaar) vastgesteld. Zo krijgen scholen op hetzelfde moment inzicht in de volledige bekostiging. Het aantal leerlingen dat een school heeft, is belangrijk voor de hoogte van het bedrag dat scholen krijgen. De teldatum gaat naar 1 februari van het vorige kalenderjaar. Voorbeeld: het bedrag voor het kalenderjaar 2023 wordt vastgesteld met de teldatum op 1 februari 2022.

Bron: Ministerie van OCW

De vereenvoudiging van de bekostiging heeft voor stichting Proloog de volgende gevolgen:

Eenmalige afrekening fusiemiddelen
Voor de administratieve fusie van de Aventurijn met de Plataan en de Potmarge wordt per schooljaar € 225 aan fusiemiddelen ontvangen (tot en met schooljaar 2024-2025). Eind 2022 ontvangen we ineens de resterende fusiemiddelen (€ 592). Vanaf 2023 ontvangen we hierdoor geen fusiemiddelen meer en dit betekent dat de rijksbijdragen € 240 lager zijn dan 2022.

Structurele gevolgen
De vereenvoudiging van de bekostiging heeft een structureel nadelig effect van € 144 op de reguliere bekostiging. Het nadelig effect wordt veroorzaakt door:

- het verdwijnen van de parameter 'gewogen gemiddelde leeftijd' (GGL) in de berekeningssystematiek van de bekostiging; stichting Proloog had een +0,6 jaar hoger gemiddelde dan landelijk).
- de verlaging groepsafhankelijke bijdrage; stichting Proloog heeft een relatief laag gemiddelde groepsgrootte.

- Voor schooljaar 2022-2023 wordt er voor € 2.570 aan NPO gelden ontvangen (€ 500,- per leerling). Deze NPO gelden wordt voor 7/12 toegerekend aan 2023 (€ 1.500). In 2022 is € 2.600 toegerekend. Dit betekent een verlaging van de inkomsten met -€ 1.100. De kosten voor NPO lopen echter wel door. **Omdat de inkomsten in 2022 al zijn verantwoord en de kosten in 2023 worden gemaakt, betekent dit een eenmalig aanvullend negatief effect op het resultaat van -€ 628.**
- Voor de periode 1 februari 2022 t/m 1 februari 2024 is in het kader van het project verbetering basisvaardigheden voor zes locaties een subsidie toegekend van € 1.041. In de begroting is rekening gehouden met een volledige besteding van deze subsidie in 2023.

- Op 1 februari 2022 zijn er 3.627 leerlingen ingeschreven bij stichting Proloog. De peildatum 1 februari wordt gehanteerd als basis voor de bekostiging 2023. Op 1 februari 2021 waren er 3.620 leerlingen ingeschreven. Er is dus sprake van een stijging van 7 leerlingen.

De **overige overheidsbijdragen** zijn voor 2023 hoger dan de begroting 2022 (+€ 107).

Onderwijsachterstandsmiddelen Gemeente Leeuwarden (€ 324)
In belangrijke mate zijn we hierbij afhankelijk van de zorgmiddelen die de Gemeente Leeuwarden beschikbaar stelt. Voor het schooljaar 2022-2023 zijn er vijftien scholen van Proloog (2021-2022: 11) waaraan de gemeente een subsidie heeft toegekend in het kader van het project Kansen voor Kinderen. De totale subsidie voor schooljaar 2022-2023 bedraagt € 566 (2021-2022: € 398). Een bedrag van € 324 (2022: € 232) is hiervan opgenomen in de begroting 2023. Het overige deel (€ 232) wordt in boekjaar 2022 besteed.

Subsidie Internationale taalschool vanuit Gemeente Leeuwarden (€ 55)
In 2018 is in samenwerking met PCBO Leeuwarden gestart met de internationale taalschool. De gemeente stelt jaarlijks een subsidie beschikbaar van € 55.

Overige
Net als voorgaande jaren wordt er een vergoeding ontvangen van BV Sport voor de energielasten van de gymzalen (€ 40) ontvangen.

De **overige baten** zijn in 2023 lager dan 2022 (-€ 184). Dit wordt met name veroorzaakt door de beëindiging van de detachering van het personeel aan samenwerkingsschool Doarpsskoalle Wurdum (5 fte). Er is met het personeel een terugkeergarantie afgesproken.

De **personele lasten** zijn € 2.976 hoger dan de begroting 2022.

Bestuursformatieplan 2022-2023
Op basis van het bestuursformatieplan 2022-2023 is de reguliere formatie 2 fte lager dan vorig jaar (-€ 160).

Nieuwe CAO
In oktober is een nieuwe CAO binnen het primair onderwijs afgesloten. Het brutoloon is structureel verhoogd met gemiddeld 7%. Dit betekent voor de begroting 2023 een stijging van de loonkosten (+€ 1.110).

Vervangingskosten
In de begroting is rekening gehouden met in totaal € 1.752 aan totale vervangingskosten. Dit komt neer op circa 9% ten opzichte van de reguliere personele kosten. Er worden geen extra vervangingskosten gereserveerd voor personeel op projecten. De vervangingskosten dienen hierbij te worden betaald uit de projectkosten.

Aanvullende loonkosten in het kader van incidentele subsidies
De aanvullende subsidiestromen hebben een behoorlijke impact op de hoogte van de (loon)kosten. Naast de NPO, werkdrukverlagende middelen en de gemeentelijke subsidieregeling Kansen voor Kinderen is voor 2023 voor een bedrag van € 1 miljoen in het kader van de subsidie Verbetering basisvaardigheden toegekend. In onderstaand overzicht is opgenomen hoe we verwachten deze subsidies te zullen besteden.

Begroting 2023 (x € 1.000,-)	Inkomsten	Personeelskosten	Overige lasten	Resultaat
NPO gelden	1.463	-1.912	-179	-628
Werkdrukverlagende middelen	939	-743	-196	0
Verbetering basisvaardigheden	1.041	-521	-521	0
Kansen voor kinderen	324	-195	-130	0
TOTAAL	**3.767**	**-3.371**	**-1.025**	**-628**

De **afschrijvingslasten** zijn voor 2023 lager dan 2022 (+€ 4). Met name de aanvullende subsidieregelingen vanwege corona hebben ervoor gezorgd dat er in 2021 ict-investeringen via subsidies konden worden gefinancierd. Dit leidt tot lagere afschrijvingslasten voor de komende jaren. Daarnaast zijn vervangingsinvesteringen voor het onderwijsleerpakket vanwege de lockdowns uitgesteld. Of ze vinden niet plaats omdat scholen steeds meer investeren in jaarlijkse licenties in plaats van een nieuwe leermethode.

De **huisvestingslasten** zijn hoger dan 2021 (-€ 1.019)
Voor de huisvestingslasten wordt met name een stijging verwacht vanwege de stijgende energieprijzen. Vanaf 1 januari 2023 heeft stichting Proloog een nieuw energiecontract. Op basis van de gedetailleerde begroting verwachten we een stijging van de energielasten van € 750.

Als gevolg van inflatie zullen ook de schoonmaakkosten en de kosten van onderhoud met circa € 260 stijgen.

Op basis van de resultaten 2021 zijn de uitgaven voor onderhoudscontracten bijgesteld (-€ 34).

Voor periodiek meerjarig onderhoud wordt er jaarlijks € 602 gedoteerd aan de Voorziening Onderhoud. Het geplande uit te voeren meerjaren onderhoud wordt middels een APK ter plaatse getoetst op noodzakelijkheid. Vooralsnog is besloten om de dotatie aan de voorziening onderhoud niet te herijken en hierbij voor zover mogelijk alleen het noodzakelijk onderhoud uit te voeren.

De **overige instellingslasten** zijn eveneens hoger vanwege de verwachte besteding van de NPO gelden. In onderstaand overzicht zijn de verschillende posten nader toegelicht:

X € 1.000,-	Begroting 2023	Begroting 2022	Verschil
Structureel			
Administratiekosten en accountant	353	304	49
Beheerskosten (ICT, Telefonie, Kopieer)	396	373	23
Bestuurskosten (RvT, GMR, Brancheorganisaties)	134	123	11
Leermiddelen (inclusief licenties)	689	611	78
Overige	22	20	2
Niet structureel[1]			
Nationaal programma onderwijs	179	999	-820
Verbetering basisvaardigheden	521	0	521
Kansen voor kinderen (zie hoofdstuk 5)	130	0	130
Duurzame inzetbaarheid (zie hoofdstuk 3)	30	30	0
Gesprekkencyclus (zie hoofdstuk 3)	25	25	0
Inhuur adviseurs	222	223	-1
PR en communicatie (zie hoofdstuk 6)	229	138	91
Overige	0	43	-43
TOTAAL	**2.928**	**2.889**	**39**

Administratiekosten (€ 353)
De salarisadministratie is uitbesteed aan een extern administratiekantoor. De kosten zijn door het administratiekantoor geïndexeerd met 13,5% en bedragen in totaal € 220. In 2023 zal worden onderzocht in hoeverre we de salarisadministratie zelf kunnen doen in plaats van uitbesteden.

Daarnaast maken we voor de financiële administratie gebruik van AFAS Profit/Spendcloud (€ 25) en voor de leerlingadministratie maken we sinds het najaar van 2021 gebruik van Parnasys (€ 60). De accountantskosten bedragen voor 2023 € 28.

Beheerskosten ICT, telefonie en kopieerkosten (€ 396)
In het kader van het innovatieplan ICT zijn de afgelopen jaren alle scholen voorzien van een professioneel draadloos WIFI netwerk en is het beheer van de devices geregeld via externe partijen middels O365/Intune en AMF (Apple Device Management). In 2022 hebben alle scholen na een Europese aanbesteding nieuwe multifunctional apparaten gekregen. In 2022 is een aanbesteding gestart voor het systeembeheer binnen Proloog. De totale kosten zijn buiten periode indexaties redelijk stabiel.

[1] In de begroting zijn geen inkomsten en uitgaven voor het project Rijke Schooldag opgenomen aangezien dit een gezamenlijk project is van de drie schoolbesturen, twee kinderopvang organisaties en de gemeente Leeuwarden. Hiervoor wordt een afzonderlijk begroting en financiële verantwoording opgesteld.

Leermiddelen en licenties (€ 689)
De aanschaf van de leermiddelen en licenties valt onder verantwoordelijkheid van de schooldirecteuren. De totale uitgaven zijn buiten de gebruikelijke indexaties stabiel, er is echter vanwege de digitalisering sprake van een verschuiving van (meerjarige) leermiddelen naar digitale licentiekosten. Hierdoor dalen de afschrijvingslasten op OLP en stijgen de licentiekosten. De beheersbaarheid van deze kosten is een blijvend aandachtspunt.

Nationaal Programma Onderwijs (€ 179)
In het kader van het nationaal programma onderwijs wordt er voor 2023 aan € 179 aan aanvullende overige instellingslasten verwacht.

Verbetering basisvaardigheden (€ 521)
Eind 2022 is voor in totaal € 1.041 aan aanvullende subsidie ontvangen. In de begroting 2023 is er rekening meegehouden dat de helft van dit bedrag wordt ingezet voor inhuur externe expertise. Eind 2022 vinden er gesprekken plaats met de scholen voor de specifieke inzet en wordt er een bestedingsplan opgesteld (voor 1 februari 2023 gereed). Doelstelling is dat er meer scholen dan de zes locaties die zijn ingeloot, gebruik kunnen maken van deze aanvullende subsidie.

Inhuur adviseurs (€ 222)
Voor de realisatie van projecten en de ondersteuning van het stafbureau wordt er gereserveerd voor de inhuur van externe adviseurs.

Ontleend aan de speerpunten betreft dit ondersteuning op het gebied van:
- Strategisch personeelsbeleidsplan (€ 10)

Maar ook vaste ondersteuning op het gebied van:
- Juridische en fiscale ondersteuning (€ 25)
- Ondersteuning Office365 en ICT beheer (€ 56)
- Inkoop en aanbestedingsprocedures (€ 15)
- Interim directie (€ 80)
- Inhuur Orthopedagoog (€ 26)
- Onderzoeken (€ 10)

Kredietfaciliteit

Proloog beschikt over een kredietfaciliteit bij de Rabobank van € 375. In 2020 is besloten om de huidige kredietfaciliteit tijdelijk te verhogen naar € 875. Dit betekent een uitbreiding van € 500 die als volgt kan worden verdeeld:

- € 200 voor financiering van devices (structureel)
- € 300 voor een duur van twee jaar voor voorfinanciering verbouwing IKC Wiarda (aflopend)

Investeringen
Overeenkomstig het beleid van Proloog worden investeringen gedaan indien sprake is van noodzaak. In de begroting 2023 is mede gezien het verwachte negatieve resultaat - rekening gehouden met een beperkte investering in ICT, meubilair en onderwijsleerpakket van in totaal € 500. Aan de scholen is gevraagd om alleen noodzakelijke investeringen op te nemen in de schoolbegroting dan wel investeringen te financieren middels aanvullende subsidies.

Begroting	Begroting 2022	Begroting 2023
ICT	150	
Meubilair	485	
Onderwijsleerpakket	80	
TOTAAL	**715**	**500**

Meerjarenperspectief 2023-2028

Uitgangspunten meerjarenperspectief
Stichting Proloog heeft in lijn met de uitgangspunten van de PO-Raad de volgende normen vastgesteld als het gaat om de kengetallen solvabiliteit en liquiditeit:

	Signaal PO raad	**Norm Proloog**
Solvabiliteit	30%	35%-45%
Liquiditeit	0,75	0,75-1,25

Stichting Proloog heeft als ambitie de solvabiliteit en de liquiditeitsnorm structureler hoger te stellen dan de normen zoals opgenomen in de signaallijst PO-Raad. Dit heeft de volgende redenen:

- Proloog heeft onder verscherpt toezicht gestaan van het ministerie van OCW en Gemeente Leeuwarden. Hierdoor wordt voorzichtigheid betracht.
- De uitkomsten uit de risicoparagraaf geven aanleiding tot een hogere buffer. Met name de risico's m.b.t. de gemeentelijke herindeling en de personele risico's geven aanleiding tot een hogere norm.

Koersplan 2023-2027
Het koersplan 2023-2027 is ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 nog niet gereed. In de meerjarenbegroting hebben we daarom ook nog geen rekening gehouden met extra uitgaven als gevolg van de uitwerking van het koersplan 2023-2027. Wel is er in de meerjarenbegroting rekening mee gehouden dat de energiekosten de komende jaren structureel hoger zijn. Mede gezien de krappe liquiditeitspositie geeft dit een extra uitdaging om extra financiële middelen vrij te spelen voor het koersplan.

In het meerjarenperspectief is nu rekening gehouden met het volgende:

- er wordt € 2.000 gereserveerd voor vervangingsinvesteringen ICT
- de huidige budgetten voor goed werkgeverschap worden gecontinueerd (€ 800)
- de huidige budgetten voor goed onderwijs en ontwikkelingsaanbod worden gecontinueerd (€ 220)

Vereenvoudiging bekostiging
Vanaf januari 2023 heeft het primair onderwijs te maken met een vereenvoudiging van de bekostiging.

Aanleiding voor een eenvoudiger bekostigingssystematiek is het feit dat het 'oude' systeem als complex, sturend en lastig voorspelbaar wordt gezien. Daardoor sluit die onvoldoende aan bij de sturingsfilosofie van de lumpsum, namelijk dat schoolbesturen vrij zijn om binnen de wettelijke kaders de beschikbare middelen naar eigen inzicht te besteden voor de realisatie van hun onderwijskundige doelen. Op basis van de meest recente informatie zal de nieuwe bekostiging structureel leiden tot een lagere rijksbijdrage (-€ 135). Hierbij is vooralsnog sprake van een overgangsregeling van 4 jaar, wat inhoudt dat in de jaren 2023 t/m 2026 de bekostiging met -€ 33 wordt verlaagd.

Daarnaast zal de vereenvoudiging leiden tot de volgende effecten voor het meerjarenperspectief:

- De vordering op OCW verdwijnt per 31 december 2022 (31-12-2021 € 1.441); incidenteel. Voor de afwikkeling van deze vordering is op het moment van schrijven van deze

begroting nog een bezwaar onderhanden. Het ministerie van OCW is namelijk niet voornemens de schoolbesturen te compenseren voor deze afboeking.
- Mocht er sprake zijn van een negatief besluit op dit bezwaar dan leidt de afboeking tot een verlaging van het weerstandsvermogen met hetzelfde bedrag.
- De fusiecompensatie middelen zijn eind 2022 ineens ontvangen en zijn geen onderdeel meer van de rijksbekostiging vanaf 2023.

Wijziging verwerking groot onderhoud (uitgesteld)

Aanpassing voorziening Groot onderhoud niet haalbaar voor 2023
De voorziening Groot onderhoud is een manier om de kosten voor onderhoud aan huisvesting te verwerken in de jaarrekening. Deze voorziening zou per 2023 worden gewijzigd. Schoolorganisaties hebben echter onvoldoende tijd om adequaat te anticiperen op deze wijziging. PO-Raad en VO-raad hebben hierover samen met OCW een brief gestuurd aan de Raad voor de Jaarverslaggeving. De sectororganisaties verwachten dat schoolbesturen het onderhoud tot en met 2023 in de jaarcijfers kunnen verwerken op dezelfde wijze als dat ze dit voor het kalenderjaar 2021 hebben gedaan.

Bron: PO-raad

In afwachting van goedkeuring van het wetsvoorstel worden schoolbesturen beperkt in de vrijheid wat betreft de verwerking van het onderhoud. Naar verwachting gaat het hierbij vanaf boekjaar 2024 om de volgende keuzes:

- het opbouwen van voorziening per onderhoudsinvestering
- het activeren van onderhoud

De huidige methode van egaliseren van de onderhoudskosten die Proloog - net als vele andere schoolbesturen - al enkele jaren heeft toegepast, is na goedkeuring niet meer toegestaan. Na intern onderzoek blijkt dat de keuze voor **activering van het onderhoud** dan het beste aansluit bij de financiële huishouding van Proloog. In het meerjarenperspectief is nu rekening gehouden met de oude systematiek inzake het groot onderhoud.

ACTIVA

In de meerjarenbegroting is er rekening mee gehouden dat de energielasten de komende jaren structureel hoger zullen zijn als gevolg van stijgende energietarieven, leveringstarieven en hogere energiebelasting. Voor 2023 is € 375 miljoen beschikbaar gesteld aan het onderwijs voor compensatie van deze stijgende energielasten. Onduidelijk is hoe dit bedrag wordt verdeeld dan wel of er sprake zal zijn van een structurele compensatie aan het onderwijs. Dit zal in juni 2023 duidelijk worden. Derhalve is bij de meerjarenbegroting geen rekening gehouden met deze compensatie dan wel een structurele compensatie.

Naast de energielasten zal, als gevolg van inflatie stijgingen, er druk ontstaan op de algehele financiële huishouding. Dit brengt mee dat we de komende jaren verwachten dat zonder extra prijsbijstellingen vanuit het ministerie van OCW er een steeds negatiever financieel beeld ontstaat.

Het komend jaar zullen we gebruiken om scenario's uit te werken die ervoor zorgdragen dat we ook voor de komende jaren een goede liquiditeit en solvabiliteitspositie kunnen blijven behouden.

1	ACTIVA	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
	x € 1.000,-	€	€	€	€	€	€
	Vaste activa						
1.2	**Materiële vaste activa**						
1.2.1	Gebouwen en terreinen	1.170	1.512	1.472	1.459	1.446	1.433
1.2.2	Inventaris en apparatuur	3.049	2.752	2.514	3.317	3.098	3.030
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	492	587	723	862	1.008	1.157
	Totaal vaste activa	**4.712**	**4.850**	**4.709**	**5.638**	**5.551**	**5.619**
	Vlottende activa						
1.5	**Vorderingen**						
1.5.1	Debiteuren	232	237	241	246	251	256
1.5.2	OCW	1.411	1.439	0	0	0	0
1.5.7	Overige vorderingen	769	284	290	296	302	308
1.5.8	Overlopende activa	148	151	154	157	160	163
		2.560	**2.111**	**685**	**699**	**713**	**727**
1.7	**Liquide middelen**	**2.393**	**2.401**	**3.384**	**1.351**	**981**	**140**
	Totaal activa	**9.665**	**9.363**	**8.779**	**7.688**	**7.246**	**6.487**

Ref. Toelichting

1.2.1 In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een bedrag van € 400 voor investering in een duurzaam klimaat in het gebouw van de Oldenije (2022).

1.5.2. De vordering op OCW verdwijnt als gevolg van de vereenvoudiging bekostiging.

1.2.2 In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met investeringen in devices (€ 2.000)

1.5.7 De liquiditeit zal de komende jaren schommelen. Dit wordt

veroorzaakt door de voorfinanciering van de nieuwbouw van IKC Wiarda (€ 500), de verrekening van de fusiecompensatie als gevolg van de vereenvoudiging bekostiging in 2023 (-€ 135) en de verwachte herinvesteringen in ICT (€ 2.000).

PASSIVA

2	PASSIVA	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
	x € 1.000,-	€	€	€	€	€	€
2.1	**Eigen vermogen**						
2.1.1	Algemene reserve	3.331	2.581	2.233	1.674	1.029	116
2.1.2	Bestemmingsreserves	639	652	0	0	0	0
	Totaal vermogen	**3.970**	**3.233**	**2.233**	**1.674**	**1.029**	**116**
2.2	**Voorzieningen**						
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	547	250	500	650	700	700
2.2.2	Voorziening onderhoud	1.069	1.319	1.415	1.511	1.607	1.703
		1.616	**1.569**	**1.915**	**2.161**	**2.307**	**2.403**
2.3.3	Langlopende schulden	159	141	123	105	87	69
		159	**141**	**123**	**105**	**87**	**69**
2.4	**Kortlopende schulden**						
2.4.3	Crediteuren	654	500	510	520	531	541
2.4.6	Belastingen en premies sociale verzekeringen	946	750	765	780	796	812
2.4.7	Schulden t.a.v. pensioenen	291	250	255	260	265	271
2.4.8	Overige kortlopende schulden	341	348	355	362	369	376
2.4.9	Overlopende passiva	1.688	2.572	2.623	1.826	1.862	1.899
		3.920	**4.420**	**4.508**	**3.748**	**3.823**	**3.900**
Totaal passiva		**9.665**	**9.363**	**8.779**	**7.688**	**7.246**	**6.487**

In de meerjarenverwachting is rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen (op basis van referentie):

Ref.	**Toelichting**
2.1.1	De afboeking van de vordering op OCW en de hogere energielasten zorgen voor een verlaging van het weerstandsvermogen.
2.1.2	Bij de strategische beleidsagenda dienen de bestemmingsreserves te worden herijkt.
2.2.1	De verwachting is dat vanwege de modernisering van het participatiefonds een hogere personele voorziening noodzakelijk is (zie ook risicoparagraaf).

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Staat van baten en lasten	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
		€	€	€	€	€	€	€
3	**Baten**	**Werkelijk**	**Prognose**	**Begroting**	**Begroting**	**Begroting**	**Begroting**	**Begroting**
3.1	Rijksbijdragen OCW	27.478	30.277	30.686	28.712	29.253	29.804	30.399
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	423	621	419	325	325	325	325
3.5	Overige baten	1.058	671	619	610	621	632	643
	Totaal baten	**28.959**	**31.569**	**31.725**	**29.647**	**30.198**	**30.761**	**31.368**
4	**Lasten**							
4.1	Personeelslasten	22.411	25.185	25.623	23.315	24.026	24.731	25.208
4.2	Afschrijvingen	628	975	932	561	793	812	959
4.3	Huisvestingslasten	2.498	2.314	3.233	3.286	3.339	3.394	3.450
4.4	Overige instellingslasten	2.425	2.971	2.928	3.030	2.671	2.722	2.695
	Totaal lasten	**27.962**	**31.445**	**32.717**	**30.192**	**30.830**	**31.660**	**32.312**
Saldo baten en lasten		**997**	**124**	**-992**	**-545**	**-631**	**-899**	**-944**
5	**Financiële baten en lasten**	**-20**	**-15**	**-8**	**-14**	**-14**	**-14**	**-14**
Nettoresultaat		**977**	**109**	**-1.000**	**-559**	**-645**	**-913**	**-958**
	Vordering OCW		-1.439					
	Fusiecompensatie (eenmalig)		593					
	Besteding NPO gelden			**-810**				
	Energielasten (structureel?)			**-750**	**-750**	**-750**	**-750**	**-750**
Resultaat incl. niet structurele posten			**-737**	**560**	**191**	**105**	**-163**	**-208**

Uitgangspunten gehanteerd bij opstellen van het meerjarenperspectief:
Zoals eerder vermeld wordt het negatief resultaat voornamelijk veroorzaakt door stijgende energielasten waarbij er in de (meerjaren)begroting geen rekening is gehouden met een compensatie vanuit het ministerie van OCW. Naast de stijgende energielasten verwachten we dat als gevolg van inflatie en algehele prijsstijgingen er de komende jaren ook meer druk ontstaat op de algehele financiële huishouding met als gevolg een negatief resultaat voor 2026 en 2027. Het komend jaar zullen we nauwlettend de ontwikkelingen volgen en op basis van deze ontwikkelingen scenario's uitwerken die zorgdragen tot een goede financiële huishouding voor de komende jaren.

Rijksbijdragen OCW

- Een verwachte stijging van de rijksbijdragen van 2% per jaar.
- Een stabilisatie van de werkdrukverlagende middelen en onderwijsachterstandsmiddelen.
- De aanvullende subsidies NPO, basisvaardigheden zullen resultaatneutraal worden besteed.

- In de rijksbijdragen is rekening gehouden met een daling van de bekostiging in verband met de opheffing van twee brinnummers. Hiervoor worden er fusiemiddelen ontvangen voor de periode 2020 t/m 2025. In de meerjarenbegroting is er rekening mee gehouden dat de fusiemiddelen de daling van de rijksbekostiging zullen compenseren. Vanwege de vereenvoudiging van de bekostiging worden in 2022 ook de fusiemiddelen voor de jaren daarna ineens ontvangen.

Personele lasten

- Een verwachte stijging van de personele lasten van 2% per jaar.
- Een verwachte daling van de personele lasten vanwege het beëindigen van de projecten NPO en verbetering basisvaardigheden vanaf 2023.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten zullen in 2024 en 2025 lager zijn vanwege uitstel van herinvesteringen in devices.

Huisvestingslasten

In de huisvestingslasten is een verwachte toename opgenomen vanwege de stijging van de energielasten en aanvullende investeringen in de duurzaamheid van gebouwen (jaarlijks + € 170.000).

Overige instellingslasten

In de jaren 2021-2023 is sprake van extra projectkosten vanwege de uitvoering van de programma's in het kader van het NPO en Verbetering basisvaardigheden.

Kengetallen

Solvabiliteit

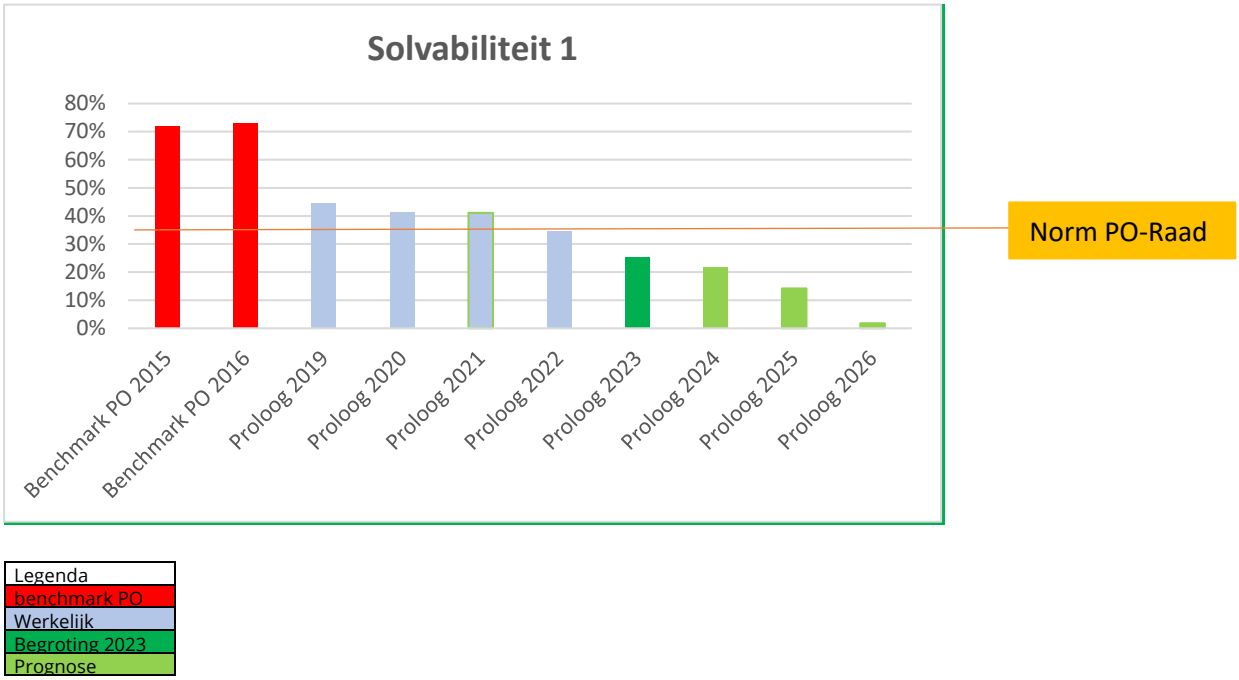

Legenda
benchmark PO
Werkelijk
Begroting 2023
Prognose

De ratio 'solvabiliteit' geeft de mate aan waarin Proloog in staat is om op de lange termijn aan al haar financiële verplichtingen te voldoen. De algemene reserve bedraagt op 31 december 2021 € 3.970. Onduidelijk is nog welke invloed de vereenvoudiging van de bekostiging heeft op de signaleringswaarden van het ministerie van OCW. Dit zal in 2023 duidelijk moeten worden. De vereenvoudiging van de bekostiging en de verwachte negatieve resultaten hebben een negatieve invloed op de solvabiliteit. In 2023 zullen scenario's worden uitgewerkt om zowel de solvabiliteit als de liquiditeit op niveau te kunnen blijven houden. Mogelijk zal dan ook meer zekerheid zijn omtrent compensatieregelingen voor energie en inflatie en de gevolgen van de vereenvoudiging van de bekostiging op de norm van de PO-raad.

Liquiditeit

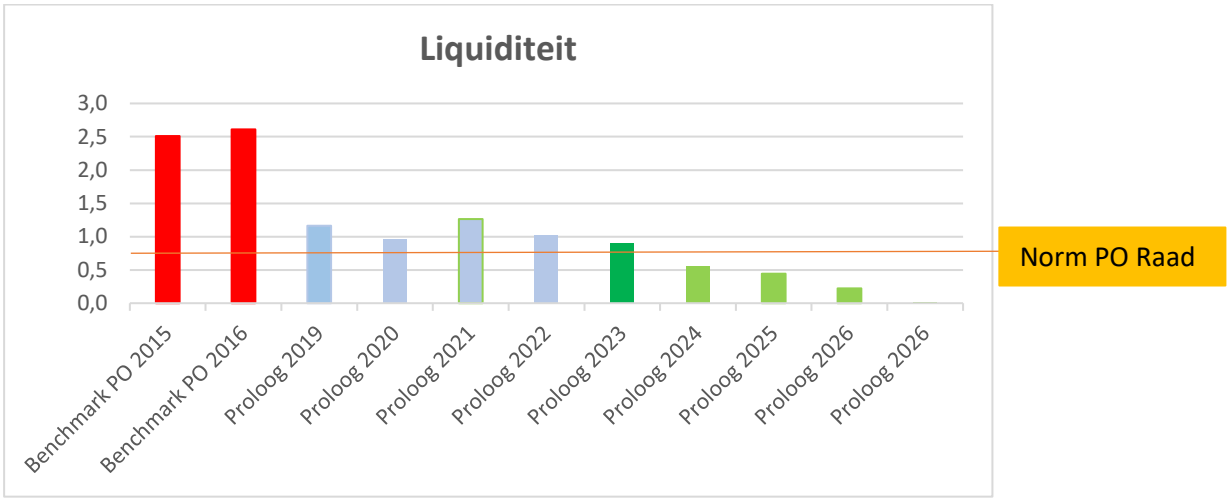

Legenda
benchmark PO
Werkelijk
Begroting 2023
Prognose

De ratio 'liquiditeit' berust op de gedachte dat voor de vlottende activa (voor zover niet in liquide vorm aanwezig) op korte termijn geld wordt ontvangen (debiteuren worden geïnd). Daartegenover staat dat voor het kort vreemd vermogen op korte termijn geld moet worden uitgegeven. Als tegenover de schulden maar voldoende vlottende activa aanwezig zijn, is de liquiditeit 'in orde'. In beginsel dient dit verhoudingsgetal minimaal 1,00 te bedragen. De huidige liquiditeitspositie vereist een strakke monitoring. Stichting Proloog voldoet aan de norm zoals deze is gesteld door de PO-Raad (0,75). De vereenvoudiging van de bekostiging heeft een negatief effect op het liquiditeitsratio aangezien de kortlopende vorderingen afnemen. De daling van het liquiditeitsratio wordt bij Proloog deels gecompenseerd doordat in 2022 de fusiecompensatie middelen in één keer worden ontvangen. Ook hier geldt dat onduidelijk is wat de vereenvoudiging van de bekostiging voor effect heeft op de signaleringswaarde liquiditeit van het ministerie van OCW. Dit zal in 2023 duidelijk moeten worden.

Zie benchmark POVO (bestuursnummer 41850) voor andere kengetallen en ratio's.

Aantal leerlingen per 1 februari en 1 oktober 2022

Vanaf 2023 wordt de bekostiging van een schoolbestuur bepaald op basis van de 1 februari telling in plaats van de 1 oktober telling. De 1 oktober telling is vanaf 2023 alleen nog maar relevant voor het bepalen van de gemiddelde schoolgrootte en de toekenning van het aantal brinnummers. Stichting Proloog had op 1 oktober 2022 voldoende leerlingen om de 17 brinnummers te behouden.

Om wel een analyse te maken van de ontwikkeling in het leerlingaantal wordt voorlopig nog wel een vergelijking gemaakt op basis van de 1 oktober telling, tot we genoeg vergelijkende cijfers voor 1 februari hebben opgebouwd.

Het aantal leerlingen voor het regulier basisonderwijs per 1 oktober 2022 is 3.410 en voor het speciaal basisonderwijs (Eigen Wijs SBO) zijn er 127 leerlingen. Dit betekent een totale daling van 27 leerlingen. Dit heeft de volgende oorzaken:

- Reguliere krimp in bepaalde regio's van de stad (IKC Wynwizer, IKC Aventurijn, Eigenwijs regulier, Montessori KC en IKC het Palet) heeft te maken met een daling van het totaal aantal leerlingen (-81 leerlingen)
- Reguliere krimp in de dorpen (-34 leerlingen)
- Een NT2 voorziening bij IKC de Weide vanwege de toestroom van het aantal vluchtelingen (+33)
- Verhoging marktaandeel in wijk Cambinghaburen (IKC de Wielen, IKC Trianova) +21
- Groei in de wijken Techum/Middelsee (KC de Pionier)

Vanwege beperkte huisvesting is er sprake van beperkte groei in de groeiwijken (Blitsaerd, Techum en Middelsee). Het ontwerp van de uitbreiding van Kindcentrum de Pionier is gereed en een aanbesteding is eind 2022 afgerond. Voorlopig kan de groei van KC de Pionier worden opgevangen in tijdelijke huisvesting. We verwachten in 2023 een start te kunnen maken met de uitbreiding.
Ook voor de Prof. Wassenbergskoalle verwachten we in 2023 een start te kunnen maken met de realisatie van een nieuwe school en kan de wachtlijst worden opgeheven.

Onzeker is nog de verwachtingen wat betreft de leerling ontwikkelingen bij de Taalschool in verband met de noodopvang in de Heliconstate en de onzekerheid wat betreft de planning voor de realisatie van een AZC. We zijn in gesprek met de gemeente Leeuwarden over het samen met PCBO Leeuwarden realiseren van een AZC school, al dan niet in samenwerking met de huidige Taalschool – in het geval er een AZC komt.

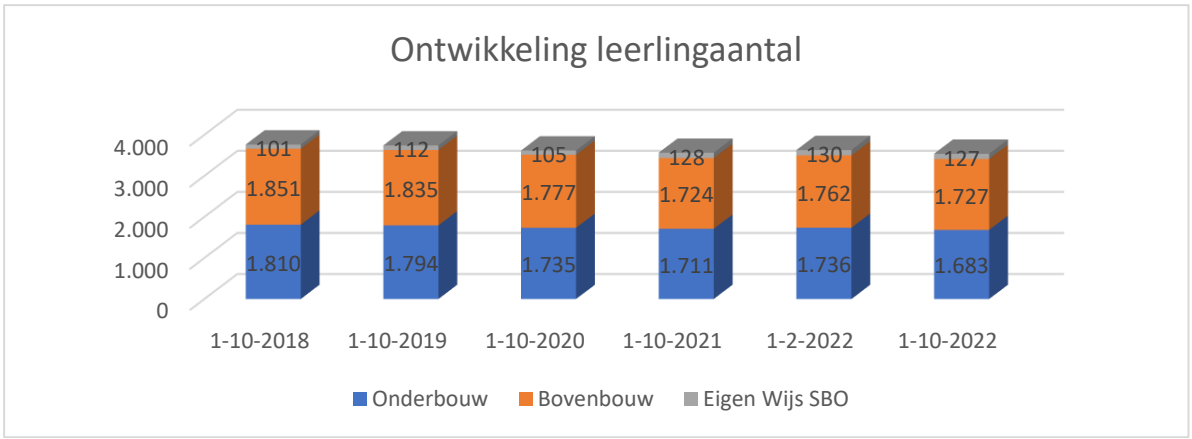

In het volgende overzicht is per school de leerlingenontwikkeling weergegeven:

School	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	2022 t.o.v. 2021	1-2-2022
De Twamêster	140	141	143	2	140
De Finne	64	64	62	-2	63
Oldenije	196	187	197	10	188
It Tredde Sté	71	64	54	-10	63
Eigen Wijs basisonderwijs	124	133	121	-12	134
De Twa Fisken	261	240	226	-14	242
Plataanschool	76	88	84	-4	87
De Trije Doarpenskoalle	114	114	104	-10	114
IKC De Weide	153	158	189	31	229
Potmarge	88	90	83	-7	95
IKC Aventurijn	118	107	93	-14	104
Uniaskoalle	0	0	0	0	0
IKC Wiarda	256	266	261	-5	268
Prof. Wassenberghskoalle	187	186	196	10	185
IKC Palet	174	150	132	-18	146
Kindcentrum Montessori	132	126	109	-17	114
IKC Eestroom	74	74	77	3	78
Taalschool	71	67	73	6	70
Vosseburcht	204	184	189	5	182
IKC De Wielen	186	189	193	4	188
IKC Trianova	191	196	213	17	200
IKC Wynwizer	304	292	272	-20	289
Kindcentrum de Pionier	328	320	339	19	319
Totaal basisonderwijs	**3.512**	**3.436**	**3.410**	**-26**	**3.498**
Eigen Wijs SBO	105	128	127	-1	130
Totaal Proloog	**3.617**	**3.564**	**3.537**	**-27**	**3.628**

Het aantal leerlingen per 1 februari is vanaf 2023 leidend voor de hoogte van de rijksbijdragen (voorheen 1 oktober). Ten opzichte van 1 februari 2021 is sprake van een stijging van 7.
Het aantal leerlingen per 1 oktober is leidend voor het aantal brinnummers. Stichting Proloog heeft 17 brinnummers. Ten opzichte van 1 oktober 2021 is sprake van een daling van 27.

Doelen voor 2023

In 2022 is gewerkt aan een nieuw koersplan voor de periode 2023 t/m 2027. Het koersplan dat eind 2022/begin 2023 wordt vastgesteld is de opvolger van de strategische beleidsagenda 2018-2022. Veel plannen die we in de afgelopen jaren hebben ingezet vinden hun doorgang samen met een aantal nieuwe initiatieven en prioriteiten.

Als het koersplan is vastgesteld dan zal het meerjarenperspectief hierop worden aangepast.

Afgeleid van de oude strategische beleidsagenda 2018-2022 en het nieuwe koersplan 2023-2027 is door het bestuur van stichting Proloog een jaarplan opgesteld. Het jaarplan is waar nodig financieel verwerkt in de begroting 2023. Onderstaand een overzicht van de plannen voor 2023.

	Begroting 2023
	In € 1.000,-
Kansen voor kinderen	
(door)Ontwikkeling van IKC's (met name in de dorpen)	PM
Ontwikkeling van de rijke schooldag in coalitie Leeuwarden Oost	PM
Doorontwikkeling van de Taalschool naar een AZC school	100
Bijdrage zomerschool	45
Waarborgen onderwijskwaliteit	
Tienerschool en aanbod hoogbegaafdheid	180
Visitaties en audits en doorontwikkeling kwaliteitszorgsysteem	65
Goed werkgeverschap/HRM:	
Ontwikkeling van een online scholingsprogramma	87
Ontwikkeling van Strategisch personeelsbeleidsplan	10
Duurzame inzetbaarheid	30
Profilering scholen	
Voortzetting project profilering scholen door middel van nieuwe huisstijl, pr en communicatieplan en ontwikkeling promotie materiaal.	180

Risico-paragraaf

In onderstaande paragraaf zijn de risico's voor Proloog nader beschreven. Dit betreffen risico's van financiële aard. In deze risicoparagraaf zijn geen risico's opgenomen met betrekking tot onderwijsprestaties.

Modernisering participatiefonds per 1 augustus 2022

Het participatiefonds draagt al jaren zorg voor de vergoeding en uitbetaling van de volledige werkloosheidsuitkering. De modernisering houdt voor ons als schoolbestuur in dat er vanaf 1 augustus 2022 een eigen bijdrage van 50% van de werkloosheidskosten is verschuldigd. De werkgever kan een verzoek indienen om de eigen bijdrage te verlagen tot 10% in het geval het ontslag voldoet aan één van de beëindigingsgronden in het reglement en als het schoolbestuur voldoet aan de inspanningsverplichting om het ontslag te voorkomen.

Op basis van informatie van het participatiefonds zal de premie van het vervangingsfonds (nu 4% van de loonkosten) vooralsnog niet dalen waardoor stichting Proloog met extra personele lasten wordt geconfronteerd.

Op basis van een rapportage, ontvangen van het participatiefonds (februari 2020), blijkt dat er voor oud-medewerkers van Proloog over de periode van 2016 t/m 2020 er € 2,3 miljoen aan uitkeringen is uitbetaald door het participatiefonds. Op basis van een scenarioberekening over de periode 2016 t/m 2020 zou een eigen bijdrage van € 875 (gemiddeld € 175 per jaar) verschuldigd zijn. Gelukkig worden de uitkeringen van vóór 1 augustus 2022 niet in rekening gebracht. Alleen een eigen bijdrage voor uitkeringen die worden veroorzaakt door uitdiensttreding vanaf 1 augustus 2022 komen voor rekening van Proloog.

Risico	Stijging van het personele lasten
Bruto risico	Impact: Hoog Kans: Hoog
Getroffen maatregelen	Lasten afgelopen 5 jaar in kaart gebracht Risicoanalyse uitgevoerd.
Netto risico	Impact: Hoog Kans: Hoog
Te treffen maatregelen	• Gesprekkencyclus optimaliseren in het personeelsbeleid • Begeleiding door de leidinggevende van de medewerkers gedurende de loopbaan intensiveren
Schatting kosten bij gelijkblijvend beleid	175 (per jaar)
Risico-eigenaar	College van Bestuur

Toename van de personele risico's en verplichtingen (WNRA, WAB, WGA, ZW)

Het kabinet streeft naar structurele verbeteringen van de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid. Een goed werkende arbeidsmarkt is van groot belang voor economische groei. Er zijn en worden wijzigingen doorgevoerd in de flexwet, ontslagrecht en de werkloosheidswet.
De invoering van de WAB en de WNRA, nieuwe cao's en andere ontwikkelingen dwingen schoolbesturen diverse aspecten van het bestaande personeelsbeleid tegen het licht te houden. Voor het primair onderwijs is dit extra urgent vanwege de terugtrekkende beweging van het participatie- en vervangingsfonds. Voor het openbaar onderwijs speelt nog de normalisatie van de rechtspositie van ambtenaren.

De belangrijkste ontwikkelingen op dit gebied zijn:

- De invoering van de WAB per 1 januari 2020 (Wet arbeidsmarkt in balans) en de gevolgen voor het vervangingsbeleid
- De invoering van de WAB per 1 januari 2020 (Wet arbeidsmarkt in balans) en de gevolgen voor het aannamebeleid en ontslagrecht
- De invoering van de WNRA per 1 januari 2020 (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren)
- Eigen risicodragerschap WGA
- Eigen risicodragerschap Ziektewet
- De invoering van kindcentra en de gevolgen voor de personele invulling (eventuele nieuwe functies en werkgeverschap)
- De verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd
- De impact van gevolgen op het gebied van CAO

Risico	• Flexibiliteit in het personeelsbestand • Voldoen aan wet- en regelgeving • Verhoging personele kosten door transitievergoedingen en boventallig personeel
Bruto risico	Impact: Hoog Kans: Hoog
Getroffen maatregelen	• Huidige ontwikkelingen volgen en juridische ondersteuning • Flexpool • De flexibele schil is teruggebracht en de omvang in FTE wordt maandelijks gemonitord. • Europese aanbesteding inhuur van derden • Herverzekering WGA
Netto risico	Impact: Hoog Kans: Middel
Schatting kosten	PM
Risico-eigenaar	College van Bestuur

Stijgende grondstof- en energieprijzen en tekort aan (bouw)materialen

Er zijn verschillende oorzaken voor stijgende grondstof en energieprijzen en een tekort aan bouwmaterialen. Het is onduidelijk in hoeverre er sprake is van een tijdelijke stijging van de prijzen en tekorten of dat dit voor een langere periode zich voordoet. Het is ook nog onduidelijk of deze stijgende materiële uitgaven ook worden gecompenseerd in een hogere rijksbijdrage dan wel een verlaging van bijvoorbeeld de energiebelasting.

Risico	Hogere energielasten Hogere investeringskosten voor nieuw en verbouw Hogere materiele kosten
Bruto risico	Impact: Hoog Kans: Hoog
Getroffen maatregelen	*Energiekosten* Actieve regeling en monitoring van gas en electra verbruik *Bouwprojecten* (Europese) aanbesteding van bouwprojecten, diensten en leveringen Gedetailleerde begrotingen van nieuwbouwprojecten en het uitvoeren van periodieke second opinions op de investeringsbegrotingen. *Materieel* Meerjarige contracten wat betreft de levering van materiaal met duidelijke afspraken over indexatie van prijzen.
Netto risico	Impact: Hoog Kans: Middel
Schatting kosten	PM
Risico-eigenaar	College van Bestuur

Ondertekening

De begroting 2023 is vastgesteld door het College van Bestuur van Stichting Proloog na positief advies van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad op 20 december 2022 en goedkeuring door de Raad van Toezicht op 21 december 2022.

Ondertekening van de begroting 2023 door het College van Bestuur van Stichting Proloog:

Leeuwarden, 20 december 2022

Het College van Bestuur,

Mevr. A. de Pree

Ondertekening van de begroting 2023 door de Raad van Toezicht van Stichting Proloog:

Leeuwarden, 28 december 2022

De voorzitter van de Raad van Toezicht,

De heer A. Aalberts

Stafbureau Proloog
Fonteinland 11
8913 CZ Leeuwarden
(058) 234 7520
Info@proloog.nl
www.proloog.nl

proloog openbaar basisonderwijs